

Koprivničko-križevačka županija

Osnovna škola „Đuro Ester“

Trg slobode 5

48000 Koprivnica

**PROTOKOL O POSTUPANJU ŠKOLE
U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA**

Koprivnica, siječanj 2025.

SADRŽAJ:

Uvod

1. definicija nasilja i sukoba;
2. postupanje škole u slučaju nasilja među djecom;
3. prilog obrazac prijave nasilja među djecom i mladima

UVOD

U skladu s odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Obiteljskog zakona, Konvencije o pravima djeteta, Nacionalnog programa za suzbijanje nasilja među djecom i mladima, Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interese djece, Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja i Pravilnika o radu škole, Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima *Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike*, Osnovna škola „Đuro Ester“ donosi Protokol o postupanju škole u slučaju nasilja.

Protokol se odnosi na preveniranje mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja ravnateljice, stručnih suradnika, učitelja, učenika, drugih djelatnika škole i/ili roditelja (skrbnika) djeteta. Protokol treba biti izvršen na vidnom i svima dostupnom mjestu u školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine.

Djeca imaju pravo na potporu, zaštitu i vođenje odraslih, kao i pravo na aktivno sudjelovanje i postupno preuzimanje odgovornosti u skladu sa svojim sposobnostima. Uzroci neprihvatljivih ponašanja mogu se otkloniti samo uz suradnju i zajedničko djelovanje učenika, učitelja, stručnih suradnika, drugih zaposlenika škole, roditelja i šire društvene zajednice na stvaranju sigurnog i poticajnog okruženja. Tijekom školske godine škola osmišljava i provodi preventivne programe koji imaju za cilj smanjivanje učestalosti i intenziteta vršnjačkog nasilja. Zajednička pravila učenika, učitelja i roditelja pridonose rješavanju problema i stvaranju sigurnog i poticajnog okruženja u razredu i školi.

1. DEFINICIJA NASILJA

Definicija nasilja i sukoba vršnjaka preuzeta je iz Protokola o nasilju među djecom kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i sl., bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrđnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili dovođenje djeteta u podređeni položaj na neki drugi način, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest čimbenika:

- *namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda;*
- *intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja);*
- *moć nasilnika (nesrazmjer s obzirom na dob i snagu, brojčana nadmoć);*
- *ranjivost i nemoć žrtve;*
- *manjak podrške;*
- *posljedice.*

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

DEFINICIJA SUKOBA

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka. **Vršnjački sukob ima sljedeća obilježja:**

1. nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete, nema nerazmjera moći, nema težih posljedica za djecu u sukobu;
2. djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu;
3. mogu dati razloge zašto su u sukobu;
4. ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog;
5. slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe;
6. mogu promijeniti temu i otići iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima, kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

U slučaju nasilja među djecom u školi svi djelatnici škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike;
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje; pratiti dijete liječniku ukoliko je potrebno,
- o nasilju ili sumnji na nasilje obavijestiti ravnatelja,
- osigurati sigurnost djeteta do dolaska roditelja ili skrbnika

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja - stručni suradnici škole i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih djelatnika škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije;
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način,

koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o daljnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika;

- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim do tada poznatim činjenicama i okolnostima i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti;
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika škole na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu;
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja;
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja;
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci svjedocima nasilja;
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvijestiti Zavod za socijalni rad, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi;
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (Zavod za socijalni rad, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom Zavodu za socijalni rad, Uredu državne uprave, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu;
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke te voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima, a o događaju izvijestiti Učiteljsko vijeće škole,

U svrhu prevencije nasilja potrebno je:

- Provoditi preventivne radionice i/ili savjetovanja s ciljem stvaranja prijateljskog okruženja, uvažavanja i međusobnog poštovanja,
- Upoznati sve djelatnike s propisima vezanim uz prava djece i mladih i obaveze kršenja tih prava nadležnim tijelima,
- Redovito poučavati učenike o njihovim pravima i načinima postupanja u slučaju nasilja,
- Provoditi preventivne programe i programe razvoja socijalizacijskih i komunikacijskih vještina te nenasilnog rješavanja sukoba,
- Organizirati edukacije za djelatnike, učenike i roditelje o prepoznavanju nasilja među djecom.

Na temelju čl. 58. Statuta Osnovne škole „Đuro Ester“ Koprivnica, a nakon rasprave na sjednici Učiteljskog vijeća, Skupa radnika, Vijeća roditelja i Vijeća učenika, Školski odbor na sjednici održanoj 20.2.2025. Na prijedlog ravnateljice donosi Protokol o postupanju škole u slučaju nasilja među djecom i mladima.

Sastavila pedagoginja:

mr. sc. Jasna Relja

Predsjednica Školskog odbora:

Sanja Antolić, dipl. učiteljica

Sanja Antolić

Ravnateljica:

mr. Sanja Prelogović

Sanja Prelogović

Naziv tijela koje dostavlja obavijest

OBRAZAC O PRIJAVI NASILJA MEĐU DJECOM I MLADIMA

1. Ime, prezime i OIB djeteta/djece počinitelja:

---

2. Ime, prezime OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece počinitelja: _____ 3.

Ime, prezime i OIB djeteta/djece žrtve/žrtava:

---

4. Ime, prezime, OIB i kontakt roditelja/skrbnika djeteta/djece žrtve/žrtava: _____ 5.

Datum počinjenja nasilja: _____

6. Opis događaja i ponašanja sudionika * :

---

7. Mjesto događaja: _____

8. Dodatni podatci (npr. dijete žrtva/počinitelj s teškoćama u razvoju, nepoznavanje jezika i dr.)

OBAVIJEST DOSTAVITI (označiti primatelja):

- policija - *nadležna PU* _____
- Hrvatski zavod za socijalni rad- *nadležni PU* _____
- škola koju dijete/djeca pohađa/ju _____
- zdravstvena ustanova _____
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo (*skolska.medicina@hzjz.hr*)
- Županijski koordinator** _____

Mjesto i datum : _____

Ime, prezime i potpis ovlaštene osobe: